

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34351
Nom	Cirurgia podològica I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1208 - Grau de Podologia	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1208 - Grau de Podologia	16 -	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BENIMELI FENOLLAR, MARÍA	125 - Infermeria
CHIVA MIRALLES, MARÍA JOSÉ	125 - Infermeria
NAVARRO FLORES, EMMANUEL MARIA	125 - Infermeria

RESUM

L'assignatura de **Cirurgia podològica I** (cod 34.351) aborda de forma integral els aspectes teòrics, pràctics i legals, que l'estudiantat del Grau en Podologia per la Universitat de València, han de conèixer per poder dur a terme actuacions clíniques quirúrgiques de manera òptima. És per això que dins el marc d'aquesta assignatura es duran a terme estratègies formatives que tenen com a objectiu abordar qüestions nuclears de la mateixa com són: els documents legals que comporta la pràctica quirúrgica, els protocols prequirúrgics, les tècniques d'anestèsia al peu dels protocols postquirúrgics i possibles complicacions, així com el coneixement de les tècniques quirúrgiques sobre l'aparell unguial, la cirurgia de les parts toves del peu, les tècniques d'infiltració.

L'assignatura de Cirurgia podològica I està ubicada al mòdul en la matèria de Cirurgia Podològica que consta de 12 crèdits ECTS, dels quals 6 crèdits pertanyen a l'assignatura de Cirurgia Podològica I. Aquesta s'imparteix en el segon curs del Grau en podologia, concretament durant el segon semestre.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Tenint en compte el camp d'actuació de la matèria cirurgia podològica, s'estableixen xarxes de contacte amb les següents assignatures: Anatomia, Anatomia Patològica, Dermatologia, Patologia Podològica; i molt estretament amb Quiropodologia. És recomanable que l'estudiantat posseísca certs coneixements sobre el metallenguatge de cirurgia podològica.

COMPETÈNCIES

1208 - Grau de Podologia

- Conèixer i usar l'instrumental en cirurgia i quiropodologia, els mètodes d'esterilització i la presa de mostres per a cultius.
- Conèixer i aplicar procediments tècnics i habilitats en cirurgia podològica. Conèixer i diagnosticar la patologia del peu amb indicació quirúrgica.
- Conèixer i usar la història clínica, valorar i aplicar el protocol preoperatori i el consentiment informat.
- Conèixer i aplicar la farmacologia específica d'ús podològic. Conèixer i utilitzar la farmacologia prequirúrgica i postquirúrgica, els tipus d'anestèsia en podologia i tècniques d'aplicació.
- Conèixer i obtenir habilitats en l'aplicació de les tècniques podològiques de cirurgia unguial, de cirurgia podològica de parts toves, de cirurgia òssia i articular del peu.
- Conèixer i usar les tècniques d'exploració, diagnòstic i tractaments dels tumors al peu. Conèixer i saber tractar les complicacions i els efectes secundaris derivats de l'aplicació de les tècniques de cirurgia podològica i quiropodològiques.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- 1. Descriure el marc conceptual de la Cirurgia podològica.2. Descriure els procediments tècnics i habilitats en Cirurgia Podològica.3. Dissenyar estratègies clíniques per a tractaments farmacològics utilitzats en el camp de la cirurgia podològica.4. Analitzar i identificar les lesions dèrmiques i de l'aparell ungueal susceptibles de tractament quirúrgic.5. Realitzar una anàlisi crítica sobre les patologies quirúrgiques en parts blanques del peu.6. Establir un diagnòstic i pronòstic enfront de les patologies quirúrgiques en parts blanques del peu.7. Avaluar les tècniques quirúrgiques per a tractament de la patologia tumoral del peu i de l'aparell ungueal.8. Establir tractaments preventius quirúrgics relacionats amb les alteracions en parts blanques del peu.9. Reconèixer dissenys d'estudis d'investigació clínica en cirurgia podològica.10. Descriure les tècniques d'anestèsia local al peu.11. Realitzar procediments d'higiene quirúrgica i desinfecció.12. Realitzar la història clínica quirúrgica, la fulla d'anestèsia i consentiment informat, com a part del procediment documental en cirurgia podològica.13. Descriure les tècniques de sutura simple en cirurgia podològica.14. Interpretar determinacions analítiques.15. Realitzar protocol prequirúrgic.16. Realitzar hemostàsia digital i tècniques d'isquèmia.17. Identificar instrumental quirúrgic bàsic per a intervenció en cirurgia podològica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ (TEMA 1)Cirurgia podològica

Tema 1: Cirurgia podològica: concepte, definició i context actual. Metodologia de treball, fonts bibliogràfiques i criteris d'avaluació

2. INTRODUCCIÓ A LA CIRURGIA PODOLÒGICA I (TEMES 2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12)

Tema 2: Història clínica quirúrgica. Proves complementàries. Documentació clínica quirúrgica. Consentiment informat.

Tema 3: Preparació del camp quirúrgic. Rentat de mans quirúrgic. Maneig i adequació de la indumentària quirúrgica.

Tema 4: Criteris de selecció de pacients i classificació ASA. Precaucions i contraindicacions en Cirurgia Podològica.

Tema 5: Introducció al preoperatori. Avaluació quirúrgica preoperatoria. Analítica, valors normals, seqüència de sol·licitud, interpretació de variacions.

Tema 6: Proves vasculars quirúrgiques: oscilometria, Índex Doppler, tècniques d'aplicació, interpretació dels resultats.

Tema 7: Terapèutica farmacològica en la cirurgia podològica: Tractament farmacològic prequirúrgic. Tractament farmacològic postquirúrgic. Profilaxi antibiòtica en cirurgia. Profilaxi tromboembòlica en cirurgia podològica. Factors de risc, indicacions.

Tema 8: Complicacions intraoperatòries en Cirurgia Podològica. Síncope vagal. Hemorràgies. Toxicitat per fàrmacs, reaccions al·lèrgiques i anafilaxi.

Tema 9: Complicacions postoperatòries. Hemostàsia quirúrgica. Lesió per torniquet.

Tema 10: Sutures i drenatges. Concepte. Qualitats d'una sutura ideal. Classificació segons l'origen, la seva estructura i la seva permanència en l'organisme.

Tema 11: Material de sutura. Característiques dels fils i les agulles. Tipus de característiques, indicacions, contraindicacions, tècniques i complicacions de les sutures utilitzades en podologia.

3. ANESTÈSIA LOCAL EN PODOLOGIA (TEMES 12-13-14)

Tema 12: Anestésics locals de uso podològic. Tipus de bloqueo en podologia por localización anatómica.

Tema 13: Tècniques de aplicació, indicaciones y complicaciones.

Tema 14: Punciones e infiltraciones. Concepto, indicaciones y complicaciones.

4. CIRURGIA UNGUEAL(TEMES 15-16-17-18-19-20-21)

Tema 15: Introducció a les tècniques quirúrgics ungueals. Classificació dels procediments quirúrgics ungueals

Tema 16: Actuació sobre les parts toves i plàsties unguials. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 17: Tècniques d'ablació de la làmina ungueal. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 18: Matricectomies parcials amb afectació ungueal. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 19: Matricectomies parcials amb afectació ungueal i de parts toves. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 20: Matricectomies químiques. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 21: Matricectomies totals. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

5. cirurgia de parts toves(22-23-24-25-26-27-28)

Tema 22: Introducció a la cirurgia de parts toves

Tema 23: Biòpsies. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions. Metodologia de realització, informe clínic de les biòpsies, processat.

Tema 24: Tumors periungueals. Tumors periarticulares. Tumors del llit unguial. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 25: Tumors del teixit connectiu. Tumors del teixit tendinós. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 26: Berrugues. Definició, indicacions, tècniques quirúrgiques i complicacions.

Tema 27: Criocirurgia. Electrociurgia: tipus, aplicacions i indicacions clíniques, riscos i complicacions.

Tema 28: Tumors malignes. Identificació clínica

6. Classes pràctiques

- Protocol quirúrgic: Higiene quirúrgica
- Protocol quirúrgic: Instrumental quirúrgic. Anestèsia local
- Maniobres quirúrgiques: incisió, dissecció, hemostàsia, sutures

7. Classes pràctiques P

P (1) Documentació clínica quirúrgica

P (2) Introducció a la investigació en cirurgia podològica

P (1) Documentació clínica quirúrgica:

P (1) Documentació clínica quirúrgica:

Documentació clínica quirúrgica: elaboració d'informes, consentiment.

Objectius: Conèixer i elaborar tota la documentació quirúrgica necessària per poder dur a terme un acte quirúrgic.

Metodologia: Realitzar en aula els diferents documents quirúrgics de forma individual segons normativa i marc legal, per després fer una discussió sobre els mateixos.

Avaluació: Lliurament dels documents realitzats i grau de participació en la sessió.

P (2) .Introducció a la investigació en cirurgia podològica

Introducció a la investigació en cirurgia podològica

Realització d'un mini projecte de recerca relacionat amb alguna de les tècniques quirúrgiques de l'assignatura, per establir els paràmetres a investigar, normalment es triarà un tema que disposi d'alguna revisió sistemàtica prèvia per després poder comprovar que elements de recerca es poden millorar, quines són presents i quins no.

Objectius: Conèixer els elements imprescindibles de la investigació en els processos quirúrgics quotidians

Metodologia: Exposar una tècnica quirúrgica bàsica i configurar els seus elements d'investigació fent referència a: temps de cicatrització, grau de recidiva, numero de cures, nombre de complicacions, rang d'edat, gènere, grau de satisfacció, tipus de cura.

Avaluació: Lliurament dels documents realitzats i grau de participació en la sessió.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	62,00	100
Pràctiques en laboratori	20,00	100
Pràctiques en aula	6,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	8,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	17,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Es dedicaran 60 hores lectives a desenvolupar el contingut teòric de l'assignatura. Aquestes classes seran impartides pel mètode de classe magistral amb el suport de material audiovisual. Per a la part del programa pràctic, consulte's el corresponent apartat en la secció de continguts.

AVALUACIÓ**Contingut teòric**

L'avaluació del contingut teòric equivaldrà al 60% del total de la nota de l'assignatura. La part teòrica de l'assignatura es valorarà mitjançant una prova-examen tipus test, amb 50 preguntes de resposta múltiple i 3 opcions de resposta. Cada pregunta mal contestada restarà la meitat d'una correcta. La prova es realitzarà en una aula del centre on estiga convocat l'examen, accedint des d'allí a l'aula virtual mitjançant el dispositiu electrònic de l'estudiant. Per a poder efectuar aquesta avaluació s'haurà d'haver obtingut la qualificació d'APTE en les pràctiques. La nota mínima per a superar aquesta avaluació és de 5 punts.

Contingut pràctic

Les pràctiques contribueixen a un 40% de la qualificació final: • les pràctiques d'aula (P) fins a un 10% • les pràctiques L fins a un 30%

Aquest últim percentatge del 30% es valorarà mitjançant l'examen pràctic que tindrà lloc en finalitzar les pràctiques L, on l'alumnat demostrarà les habilitats pràctiques adquirides.

Aspectes a tindre en compte

En el cas de no superar alguna de les parts de l'assignatura (teòrica o pràctica) en l'acta es plasmarà: • El resultat de la prova teòrica, una vegada superada la part pràctica. • El resultat de la part pràctica, si no es supera aquesta part pràctica.

En segona convocatòria, l'alumnat que no haja realitzat o que no haja superat la part pràctica, mitjançant avaluació contínua, la recuperació s'efectuarà mitjançant la realització d'una prova pràctica, el contingut de la qual correspondrà al programa pràctic de l'assignatura. La prova es realitzarà a l'aula de pràctiques després de la realització de l'examen teòric de segona convocatòria”

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Ahumada Vázquez, J I; Farmacología práctica para las diplomaturas en ciencias de la salud con autoevaluación; Madrid: Díaz de Santos, DL 2002.
- Baran, R; Baran and Dawbers disesases of the nails and their management; 3ª ed; Oxford: Blackwell Science, 2001.
- Batalla M, Beneyto F, Ortiz F. Manual Práctico de Cirugía Menor. Ed Obrapropia- SVMFiC. Valencia, 2012.
- Izquierdo Cases J O. Podología quirúrgica, Barcelona: Masson, 2006.
- Kirk RM. Técnicas quirúrgicas básicas. Ed Elsevier.2003 Madrid 2003.
- Martínez Nova, Alfonso. Podología: atlas de cirugía ungueal. Ed. Medica Panamericana, Madrid 2006.
- Nuñez-Samper, M. (coord.) Técnicas quirúrgicas en cirugía del pie Masson, Barcelona 2003.

Complementàries

1. Balcells Gorina, A; La Clínica y el laboratorio: interpretación de análisis y pruebas funcionales: exploración de los síndromes: cuadro biológico de las enfermedades; 19ª ed; Barcelona: Masson, 2002.
2. Banks A; McGlamrys comprehensive textbook and ankle surgery; 3ª ed; Philadelphia, etc: Lippincott Williams & Wilkins, cop 2001.
3. Butterworth R, Dockery G L; Atlas a color y texto de cirugía del antepie; London: Mosby-Wolfe Publishing, 1992.
4. Christman R; Foot and ankle radiology; St. Louis (Mo): Churchill Livingstone, 2003.
5. Gould, J S; The foot book; Baltimore etc.: Williams & Wilkins, cop 1988.
6. Jay R; Current therapy in Podiatric medicine; Philadelphia: B.C. Decker, Inc, 1989.
7. Johnson M, Morgan R; Pharmacology for podiatrist; Oxford: Blackwell Science, 2000.
8. Hetherington V; Hallux valgus and forefoot surgery; New York, etc: Churchill Livingstone, 1994.
9. Klenerman L; The foot and its disorders; Oxford, etc: Blackwell Scientific, 1991.

10. Levy L, Hamilton V; Principles and practice of podiatric medicine; New York, etc: Churchill Livingstone, 1990.
11. Levy L, Hetherington V J ; Principles and practice of podiatric medicine; Edinburgh: Churchill Livingstone, 1990.
12. Lorimer D L; Neales disorders of the foot: diagnosis and management; 6ª ed; Edimburg: Churchill Livingstone, 2002.
13. McGlamry E D, Banks A S, Downey M S. ; Comprehensive textbook of foot surgery; 2nd ed, Baltimore: Williams & Wilkins, cop. 1992.
- 14. Mercado, O A; Atlas de Cirugía del pie; Illinois: Carolando Press, 1995.
15. Myerson, M S; Foot and ankle disorders; Philadelphia: Saunders, cop 2000.
16. Núñez-Samper, M; Biomecánica y cirugía del pie; Barcelona: Masson, DL 1997.
17. Novel, V; Planell, E.; Podologia: guía pràctica; Barcelona : Publicacions i Edicions Universitat de Barcelona, 2005
18. Scurrán, B L; Foot and ankle trauma; 2º ed; New York-Madrid etc.: Churchill Livingstone, cop 1996.
19. Thomson, T; Assisting at podiatric surgery: a guide for podiatric students and podiatric theatre assistants; Edinburgh: Churchill Livingstone, 2002.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits en la guia docent.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

CLASSES T (TEORIA) Dues sessions lectives a la setmana amb el grup dividit en 2 subgrups. Presencial.Classe magistral i docència invertida.En cas de docència no presencial: classe síncrona mitjançant l'aula virtual.**CLASSES L (LABORATORI DOCENT)**:Presencial, complint aforament, distanciament i normes de protecció individuals.S'utilitzarà avaluació contínua.Assistència obligatòria.En cas de docència no presencial: es plantejaran activitats mitjançant mètodes audiovisuals, activitats, classes, etc. de manera asíncrona i es realitzarà un qüestionari de cada sessió.Es desenvoluparà avaluació continua. Participació obligatòria.

3. Metodologia docent

PER A TOT L'ESTUDIANTAT Docència híbridaclases magistrals i metodologia d'aula inversaSe seguiran classes per videoconferència síncronaEs realitzaren presencialment les activitats pràctiques i tutories col.lectives establides en la guia docent.Les tutories individuals seran preferentment virtuals.En cas que la situació sanitària imposara que la totalitat de la docència es desenvolupara online, se substituirantotes les sessions per lliurament de materials a Aula virtual, videoconferència síncrona o transparèncieslocutadas.En el cas de les activitats pràctiques, es garantirà la interacció amb l'estudiantat mitjançant videoconferènciao fòrum o xat en aula virtual.Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docentde l'assignatura.

4. Avaluació

En cas que la situació sanitària imposara que la prova final es desenvolupara online, es proposarà una avaluació mitjançant prova escrita individual per tasca síncrona amb preguntes de vertader o fals per aulavirtual.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.

